

Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä, jotka FL Petro Pesonen toi Kansallismuseon kokoelmiin Pudasjärven Vengasjärvi 1:n asuinpaikalta elo-syyskuussa 2008 tehdyllä inventointimatkalta (Pudasjärven Kollajan allasalueen inventointi). Asuinpaikan koordinaatit: p= 7259121, i= 3471124, z= 108-115 m mpy (351404 VENGASVAA-RA). Asuinpaikka on aiemmin tuntematon. Ks. P. Pesosen inventointikertomus Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.

*Diar. 12.1.2009.
Luett. P. Pesonen.*

- 1 Kvartsi-iskoksia 14 kpl, paino 64,4 g.

Läntinen keskittymä

- 2 Tasataltta, paino 381,8 g. Mitat: 165 x 51 x 33 mm. Vaaleanharmaata, mustapilkullista liusketta. Poikkileikkaukseltaan hieman kiilamainen, poikkiteräinen taltta, jossa hiontaa eniten toisella leveällä lappeella. Rapautuminen aiheuttaa pinnan jauhoutumista.

2009

KM 37762

Pudasjärvi Vengasjärvi 1

KM 37762

3 Kvartsikaavin, paino 2,4 g. Mitat: 20 x 15 x 6 mm.

4 Kvartsi-iskoksia 27 kpl, paino 125,2 g.

5 Kvartsiitti-iskos, paino 53,3 g.

6 Palanutta luuta 1 kpl, paino 0,5 g.

Keskimmäinen keskittymä

7 Kvartsikaavin, paino 3,4 g. Mitat: 21 x 18 x 7 mm.

8 Kvartsikaavin, paino 4,5 g. Mitat: 23 x 19 x 10 mm.

9 Kvartsi-iskoksia 14 kpl, paino 48,8 g.

Pohjoinen keskittymä

Vengasjärvi 1 - kivikautinen asuinpaikka löytyi Pudasjärven Kollajan allasalueen inventoinnin yhteydessä 20.8.2008 ja sitä tarkastettiin uudelleen 3.9.2008 ja 11.9.2008. Mukana inventoimassa oli FM Piia Nupponen. Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Vengasvaaran länsipäässä, pienen Vengasjärven koillisrannalla, Aittojärveltä Tannilaan kulkevan Venkaantien varrella, sen molemmilla puolilla hiekkapohjaisella mäntykankaalla. Lähes koko asuinpaikan alue on metsä-äestetty. Löytöjä kerättiin yhteensä noin 220 x 130 metrin laajuiselta alueelta, mutta pääosa löydöistä oli kolmessa keskittymäs-

sä. Keskittymistä läntisin sijaitsee Venkaantien eteläpuolella, järven rantaan johtavan mökkitien länsipuolella, jossa löytöjä oli noin 1,5 metriä yli suon pinnan nousuvalla moreenitasanteella noin 35 x 15 metrin laajuisena keskittymänä (:1). Toinen keskittymä on myös Venkaantien eteläpuolella, mutta mökkitien itäpuolella suhteellisen matalalla hienohiekkaisella tasanteella noin 25 metriä suon reunasta, ehkä 0,5-1 metriä suon pintaa ylempänä (:2-6). Keskittymän laajuus on noin 50 x 25 metriä. Kolmas keskittymä sijaitsee Venkaantien pohjoispuolella, koilliseen johtavan metsätien tuntumassa, lähinnä sen eteläpuolella (:7-9). Keskittymän laajuus on noin 25 x 15 metriä, maaperä hienoa hiekkaa ja alueella oli myös palanutta kiveä. Paikalla on hyvin loiva lounaaseen laskeva törmä, ja taustalla nousee selvästi kivisempi rinne. Kolmas keskittymä on asuinpaikan muita keskittymiä selvästi ylempänä, noin 2-3 metriä korkeammalla tasolla. Yksi palaneen luun pala (:6) on löydetty metsään kaivetun ojan pientareelta, keskimmäisestä keskittymästä lähes 100 metriä itään, joten asuinpaikka jatkuu jokseenkin varmasti ehjälle metsäalueelle, jossa maasto jatkuu samanlaisena kuin äestysalueella. Yksittäisiä löytöjä on äestysvaoista muualtakin muinaisjäänökseksi rajatulta alueelta, jonka laajuudeksi on arvioitu noin 420 x 190 metriä.